

ΝΙΚΗ Η ΘΑΝΑΤΟΣ: Ο Στυλιανός Κυριακίδης και ο Μαραθώνιος της Βοστώνης το 1946

Ο μαραθώνιος της Βοστώνης το 1946 ήταν η χρυσή επέτειος της διοργάνωσης και ο πρώτος μαραθώνιος μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ήταν ένας δραματικός αγώνας όπου ο αθλητικογράφος της Boston Globe, Jerry Nason τον αποκάλεσε «ο μοναδικός μαραθώνιος της Βοστώνης που έχει σημασία».

Και αυτό γιατί ήταν ένας αγώνας για τον άνθρωπο.

Ο πρωταθλητής και δύο φορές νικητής του μαραθωνίου, Johnny A. Kelley, έλπιζε σε μια επαναλαμβανόμενη νίκη αλλά αντιμετώπισε ένα φίλο που είχε να δει 8 χρόνια, έναν άνθρωπο που με δυσκολία απέφυγε την εκτέλεση στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια του πολέμου.

Ο Johnny Kelley είχε συναντήσει το Στυλιανό Κυριακίδη το 1936 στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου και είχαν γίνει γρήγορα φίλοι. Ο Kelley είχε προσκαλέσει τον Κυριακίδη να τρέξει στη Βοστώνη και ο Κυριακίδης πήγε εκεί το 1938 ως πρωταθλητής των Βαλκανίων.

Του έδωσαν το νούμερο 1 και ένα καινούργιο ζευγάρι παπούτσια για να τρέξει που όμως ήταν για κακό του. Κατά τη διάρκεια του αγώνα, ο Κυριακίδης – ο οποίος τελείωνε όποιον αγώνα άρχιζε- άρχισε να αιμοραγεί από πληγές στα πόδια του και αναγκάστηκε να σταματήσει και να πάρει λεωφορείο και ταξί για να πάει στο σημείο του τερματισμού.

Με κατεβασμένο το κεφάλι από ντροπή, ο Κυριακίδης είπε στον Jerry Nason, «κάποια μέρα θα γυρίσω και θα κερδίσω τον αγώνα σας».

Οκτώ χρόνια αργότερα ο Κυριακίδης εμφανίστηκε στο γραφείο του Nason υποσιτισμένος και αγνώριστος.

Κάθησε και είπε στον έκπληκτο Nason πώς ένας Γερμανός αξιωματικός στην Αθήνα τον άφησε να φύγει μετά από μια ομαδική σύλληψη, όταν βρήκε στην τσέπη του την ταυτότητα που είχε πάρει μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου.

Είπε στο Nason ότι γύρισε στη Βοστώνη για να τρέξει στο μαραθώνιο και να μάθει ο κόσμος ότι οι Έλληνες πεθαίνουν από αστία κατά χιλιάδες μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου και εν όψη του εμφυλίου πολέμου.

Λίγο πριν τον αγώνα, ένας Ελληνο-αμερικανός νομοθέτης, ονόματι George Demeter έβαλε στο χέρι του Κυριακίδη ένα σημείωμα. Στην μπροστινή πλευρά έγραφε μια ελληνική φράση που σήμαινε «Νίκη ή θάνατος» το αρχαίο ρητό που έλεγαν οι Σπαρτιάτισες μητέρες στους γιους τους πριν πάνε στη μάχη. Υπήρχε κάτι γραμμένο και στην πίσω πλευρά του χαρτιού αλλά ο Demeter είπε στον Κυριακίδη να το διαβάσει μετά το τέλος του αγώνα.

Στο λόφο Heartbreak ο Κυριακίδης και ο Kelley ξέφυγαν τελείως από τους υπόλοιπους δρομείς.

Έχοντας περίπου ένα μίλι μέχρι τον τερματισμό ο Kelley ήταν πρώτος. Ο Κυριακίδης όμως, συνεπαρμένος από οράματα που έβλεπε με την Ελληνική σημαία και την πεινασμένη οικογένειά του, πέρασε το φίλο του για να κερδίσει.

Μετά τη νίκη του, γύρισε το σημείωμα από την άλλη μεριά και είδε ότι έγραφε τη λέξη που είπε ο άγνωστος Έλληνας δρομέας που έτρεξε μετά τη μάχη του Μαραθώνα το 490 π.Χ., από το Μαραθώνα στην Αθήνα για να αναγγείλει στους Αθηναίους «Νενικήκαμεν», ότι οι Έλληνες νίκησαν τους Πέρσες.

Ένα μήνα αργότερα, έχοντας ενημερώσει τον κόσμο τι γινόταν στην Ελλάδα, ο Κυριακίδης επέστρεψε στην Αθήνα με πλοίο γεμάτο τρόφιμα και φάρμακα. Τον ευγνωμονούσαν εκατομμύρια ανθρώπων.

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου